

A gépi humuszolás, majd kézi nyésés után egy Ny-K irányú, U-metszetű, keskeny (33–46 cm szélességű) árkot sikerült dokumentálnunk, majd feltárnunk. Az árok első szakaszát 32,40 m-en keresztül, a második szakaszát pedig 1,90 m hosszúságban tudtuk követni az 1100 m² alapterületű felületünkön. A kis mennyiségű leletanyagot eredményező ásatás legfontosabb eredménye az a feltevés, hogy ez a vízvezető árok a falu belső területének É-i határa lehetett.

A leletek a mosonmagyaróvári Hansági Múzeumba kerültek.

ASZT ÁGNES

123. Hejőpapi, Darvas-föld

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B

A fenti terület helyszíni régészeti szemléit 2002. július 23. és 31. napján végeztük. Az itt tervezett bányaterület felszínét egy hajdani Hejő-meder K-i és Ny-i félre osztja. A K-i területen elsősorban kavics, míg a Ny-in homok található a felszínen. A kutatott terület részben tarló, részben tők- és dinnyeföld, valamint elhagyott bányagödör. A vizsgált területen végzett helyszíni szemlének során egy régészeti lelőhelyet határoztunk meg, amit korábbi terepbejárásai során már S. Koós Judit és dr. Hellebrandt Magdolna is megtaláltak. Jelen helyszíni szemléink során e lelőhely kiterjedését pontosítottuk. A régészeti lelőhely a tervezett bányatelek Ny-i oldalán található. A bányaterületet elvágó egykori Hejő-medertől Ny-ra kisebb, egy-két méterrel a környezete felé emelkedő domb található. Ezen a dombon mintegy 300×300 m-es területet magába foglaló, ovális kiterjedésű foltban, bronzkori kerámiatöredékek találhatók a felszínen. A helyszíni szemlének nehezítette, hogy az érintett területet dinnye, illetve tarló fedte, de az itt talált közepes felszíni leletsűrűséget mutató régészeti lelőhely ennek ellenére is meghatározható volt, kiterjedése 7 ha.

PUSZTAI TAMÁS

124. Hencida, Erdő-alja

(Hajdú-Bihar megye) U

A debreceni Déri Múzeum 2002-ben megbízást kapott a MOL Rt-től a Mezőpeterd, Gyűjtőállomás – Kismarja, Nyugat 1. és Kismarja, Nyugat 2. gáztermelő kutak közötti gázvezeték nyomvonalának régészeti állapotfelmérésére. A 2002. március 23. és április 13. közötti terepbejárás során 19 lelőhelyet azonosítottunk a nyomvonalon, amely közül 6 lelőhely bizonyult igen intenzívnek. Ezeket a helyeket 2002. július 1. és augusztus 31. között megelőző ásatást folytattunk.

A terepbejáráskor 9. számot nyert lelőhely egy magasparton feküdt, amelyet természetes medrek és mélyedések vettek körül. A feltárás során egy középső neolitikus (esztári csoport) telep nyomait sikerült azonosítani a 600 m²-nyi területen. Az ásatás leletanyagban szegénynek bizonyult, azonban a telepi jelenségek

(három ház cölöplyukai és egy kút) összefüggéseinek tekintetében sok új információ került a birtokunkba.

M. NEPPER IBOLYA – SZILÁGYI KRISZTIÁN ANTAL

125. Hernádkak, Nagypart

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) V

A Gesztely és Hernádkak között vezető 37-es autót D-i részéből a rézsűből lefaragtak útszélesítés miatt. Három objektumot tártunk fel, amelyeknek kitöltése barna, illetve hamus-paticsos; cserepeket, kagylótöredékeket, őrlőkődarabokat és állatcsontokat tartalmazott. Az objektumok szélessége 60 cm, mélysége 40, 59 cm és 70 cm volt a metszetszalban. A telep vaskori.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA

126. Homokmég, Székes

(Bács-Kiskun megye) Sza, Á

2002. november 7–10. között régészeti feltárást végeztünk a lelőhelyen, ahol 1996–2000 között 296 objektumot, egy késő bronzkori, szarmata és Árpád-kori településrészletet, valamint egy 10–11. századi köznépi temetőt kutattunk meg. E temető mintegy 210 sírja került napvilágra. A korábbi ásatások során teljesen feltártuk a temetőt, csupán a sírmező É-i szélén maradt egy feltáratlan kisebb terület. A 2002. évi feltárás célja a temető É-i szélének biztos lokalizálása volt, egyéb régészeti korú telepobjektumok dokumentálása mellett.

Az ez évi ásatáson egy 10–11. századi, melléklet nélküli sírt bontottunk ki, ami a temető korábbi sírjaitól kissé távolabb, 6–7 m-re É-ra terült el. Ezzel biztosan megtaláltuk a sírmező É-i szélét. A temető ezzel teljesen feltártnak mondható. Ezenkívül 14, nagyon kevés leletanyagot tartalmazó, nagyrészt valószínűleg szarmata kori telepobjektumot, gödröket, NyDNy–KÉK-i irányú árokszakaszokat tártunk fel. Az utóbbiak az 1996. évi feltárás É-i végében levő árokrészlet folytatásai.

Munkatársak: Molnár István régész, Barta Gábor, Dobosi Csaba technikusok.

GALLINA ZSOLT

127. Hosszúpályi, Homokbánya

(Hajdú-Bihar megye) B, Sza, LT, Á, Ú

A leletmentés közel 4000 m²-es területen 2002. március 11.–április 4. között zajlott. A lelőhely Hosszúpályi község Ny-i szélén található homokdomb, a Halom utca végén. A homokdomb a Nyírség D-i peremén található, gyakorlatilag az utolsó homokvonulat egyik tagja, ettől D-re már a vizenyős, mélyebben fekvő öntéstalajú Sárrét következik. A leletmentés során összesen 39 objektumot tártunk fel, melyekhez 82 stratigráfiai számot rendeltünk.

A homokdombot homokbányaként használták az elmúlt másfél évtized folyamán, aminek eredményeként